

Pirbaba aganyň öwütleri

Category: Kitapcy, Pedagogika we edep-terbiye

написано kitapcy | 22 января, 2025

Pirbaba aganyň öwütleri PIRBABA AGANYŇ ÖWÜTLERI

2004-nji ýylda Türkmenistanyň Prezidenti Saparmyrat Türkmenbaşy türkmeniň milli medeniýetine gelişmeýän, ynsanyň saglygyna şikes ýetirýän zyýanly endikleri ýazgaryl, ýörite bellenilen ýerlerden başga ýerlerde nas satmagy, jemgyýetçilik ýerlerinde nas atmagy gadagan etmek hakynda Perman çykarypdy. Adamlaryň saglygyna şikes ýetirýän zyýanly endikleri atababalarymyz hem mydama-da ýazgarypdyrlar, ondan gaça durupdyrlar.

Türkmen halky ençeme müñýyllylaryň dowanynda berk bedenli, sagdyn ruhly, merdana nesilleri ýetişdirip gelýän halkdyr. Şunuň bilen baglylykda sowet döwründe işan-mollalara ýoñkelen töhmetçilikli sypatlardan gaty daşa bolan, 103 ýaşap, dünýäden gaýdan Pirbaba ahunyň durmuş mysallaryndan käbir zatlary aýdasym gelýär. Ruhnamada: "Din türkmende hemiše şahsy ynanjy berkitmegiň hem adamkärçilik sypatlaryny terbiýelemegiň usuly bolupdyr" diýip, jaýdar bellenilýär.

Pirbaba ahun öz bagtyny halal zähmetden tapan adam. Ol durmuşyň elhenç horluklaryny görende-de, sowet döwründe işan-mollalara gönükdirilen ajal belasy onuň yzyndan köp gezek "ýetdim-ýetdim" edende-de, onuň-munuň gapysynda biçäre günlükçi ~ talaban bolup işlände-de, ejizläp, ýigrenilýän ýaramaz endiklere ~ çilime, nasa özünü aldyraýmandyr, ondan delalar gözlemändir. Döwran dolanyp, kemsiz-köstsüz elpe-şelpe durmuşa ýetende-de, şol bolşuny saklapdyr. Doklugy göterinip bilipdir. Il içinde halallygyň, arassalygyň nusgasy bolup ýaşapdyr. Ol ile-güne özboluşly öwüt-nesihatyny gysganmandyr. Häli ~ şu güne çenli obadaşlary Pirbaba ahun şeýle diýerdi diýişip, şondan görelde alýarlar.

* * *

Günleriň birinde bir kişi arakhorlugyny tasa getirjek bolup, märekede Pire sowal beripdir:

– Pirim, näme üçin araga haram diýyäñiz? Ol bugdaýdan ýasalýar-a?

Pir oňa:

– Zyýany ýok, ony içibermeli. Ýöne hajathanadakylaryňam köpüsi bugdaýdan bolýar – diýipdir.

* * *

Bir kişiniň owadan nasgaby hajathana gaçypdyr. Ol "nasgabym haram bolandyr" diýip, gaty gynanyp, ony anyklamak üçin Pire yüzlenipdir:

– Pirim, şeýle-şeýle ýagdaý boldy. Meniň nasgabym haram boldumyka? – diýipdir.

Pir ondan:

– Nasgabyň agzy açykmydy? – diýip sorapdyr.

Ol hem:

– Hawa, nas atjak wagtyň gaçdy – diýipdir.

Onda Pir:

– Agzy açykka hajathana gaçan bolsa, onda bütin hajathana haram boldy – diýip, jogap beripdir. Nasgabyny halallatjak bolup oturan adam agzyny öweldip galyberipdir.

Mahmyt PIRBABAÝEW.

«Adalat» gazeti, 1999 ý. Pedagogika we edep-terbiýe